

Prilog 1: Pravila za ocjenjivanje i provjeru stalnosti svojstava

Svrha

Ova Pravila služe kao opće obavijesti sudionicima o postupku ocjenjivanja i provjere stalnosti svojstava, daju opće zahtjeve koji moraju biti zadovoljeni za dobivanje i održavanje certifikata, te propisuju obveze Certifikacijskog tijela (dalje: CT) i proizvođača/ ovlaštenog zastupnika (dalje: podnositelja zahtjeva).

Područje primjene

Ova Pravila su namijenjena podnositeljima zahtjeva za ocjenjivanje i provjeru stalnosti svojstava, nositeljima certifikata i njihovim podugovarateljima, a koristi ih i CT i ispitni laboratoriji CT-a.

Nazivi i definicije

Nazivi i definicije primijenjeni u Pravilima dani su u dokumentima:

- HRN EN ISO 9000:2015, Sustavi upravljanja kvalitetom - Temeljna načela i terminološki rječnik
- HRN EN ISO/IEC 17000:2007, Ocjenjivanje sukladnosti - Rječnik i opća načela
- HRN EN ISO/IEC 17065:2013, Ocjenjivanje sukladnosti - Zahtjevi za tijela koja provode certifikaciju proizvoda, procesa i usluga (ISO/IEC 17065:2012)
- Zakon o građevnim proizvodima
- Pravilnik o tijelima, dokumentaciji i postupcima tržišta građevnih proizvoda i dodatno odabrani dokumenti za potrebe ovih Pravila.

ocjenjivanje i provjera stalnosti svojstava

postupak koji provodi treća strana, CT u vezi s njihovim bitnim značajkama, a provodi se u skladu s jednim od sustava (1+, 1, 2+) i u skladu sa zahtjevima određene usklađene/neusklađene tehničke specifikacije u skladu s normom HRN EN ISO/IEC 17065:2013

certifikat o stalnosti svojstava proizvoda

dokument kojim se utvrđuje stalnost svojstava certificiranog građevnog proizvod/skupina proizvoda u odnosu na zahtjeve certifikacijske sheme, a izdaje ga certifikacijsko tijelo za proizvod, kao prijavljeno ili odobreno tijelo

certifikat o sukladnosti kontrole tvorničke proizvodnje

dokument kojim se izražava sukladnost kontrole tvorničke proizvodnje za građevni proizvod/skupinu proizvoda sa zahtjevima certifikacijske sheme, a izdaje ga certifikacijsko tijelo za kontrolu tvorničke proizvodnje, kao prijavljeno ili odobreno tijelo

certifikacijska shema

certifikacijski sustav koji se odnosi na specificirane proizvode, a na koje se primjenjuju isti utvrđeni zahtjevi, specifična pravila i procedure

proširenje certifikacije

postupak proširenja područja certifikacije

suženje certifikacije

postupak poništavanja certifikacije u dijelu certificiranog područja

suspenzija certifikacije

postupak privremenog stavljanja van snage dodijeljene certifikacije, u cijelosti ili u dijelu

povlačenje certifikacije

postupak poništavanja certifikacije u cijelosti

CT

organizacijska jedinica ZIK d.o.o. certifikacijsko tijelo koje pruža usluge ocjenjivanja i provjere stalnosti svojstava proizvoda, certificiranja kontrole tvorničke proizvodnje i uključuje radnje: ocjenjivanje svojstava proizvoda na temelju ispitivanja (uključujući uzorkovanje), proračuna, tabličnih vrijednosti ili opisne dokumentacije proizvoda; početnog pregleda proizvodnog pogona i kontrole tvorničke proizvodnje; kontinuiranog nadzora, ocjenjivanja i vrednovanja kontrole tvorničke proizvodnje; ispitivanja slučajnih uzoraka uzetih prije stavljanja proizvoda na tržište, te izdaje certifikat o stalnosti svojstva, certifikat o sukladnosti kontrole tvorničke proizvodnje, a u skladu s normom HRN EN ISO/IEC 17065:2013.

imenovane/odgovorne osobe

osobe koje provode radnje ocjenjivanja i provjere stalnosti svojstava

podnositelj zahtjeva

osoba koja daje zahtjev za ocjenjivanje i provjeru stalnosti svojstava, može biti proizvođač ili njegov ovlaštenu zastupnik

nositelj certifikata

vlasnik certifikata za čije ime je certifikacija provedena, može biti proizvođač ili njegov ovlaštenu zastupnik

prizivi

zahtjev podnositelja zahtjeva za certifikaciju CT-u da ponovo razmotri odluku koju je donijelo o tome predmetu.

nepovoljne odluke jesu:

- odbijanje prihvatanja zahtjeva
- odbijanje nastavka ocjenjivanja
- zahtjevi za popravnom radnjama
- izmjene u području ocjenjivanja i provjere stalnosti svojstava
- odluke o odbijanju, suspenziji ili povlačenju certifikata
- druge aktivnosti koje sprečavaju dobivanje i/ili održavanje certifikata.

prigovor

izraz nezadovoljstva različit od priziva, koji bilo koja osoba ili organizacija upućuje CT-u, a koji se odnosi na radnje CT-a, pri čemu se očekuje odgovor.

POSEBNE ODREDBE

Uvod

Sustav ocjenjivanja i provjere stalnosti svojstava građevnih proizvoda uspostavljen je za usklađeno i neusklađeno područje, na temelju Zakona o građevnim proizvodima.

Za usklađeno područje izravno se primjenju odredbe Uredbe (EU) br. 305/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. ožujka 2011. koja propisuje usklađene uvjete trgovanja građevnim proizvodima i usklađene tehničke specifikacije za građevne proizvode.

Za neusklađeno područje primjenjuje se dodatno odredbe Pravilnika o tijelima, dokumentaciji i postupcima tržišta građevnih proizvoda i neusklađene tehničke specifikacije za građevne proizvode.

CT certificira građevne proizvode, certificira kontrolu tvorničke proizvodnje i upravlja radnjama ocjenjivanja, stalnog nadzora i ispitivanja građevnih proizvoda za potrebe certificiranja, te ima potpuni nadzor i odgovornost u provedbi postupaka certificiranja i održavanja certifikata.

CT, prijavljeno/odobreno tijelo, stručno i tehnički osposobljeno, osnova je povjerenja u certifikaciju proizvoda/certifikaciju kontrole tvorničke proizvodnje, upravljanje osobljem i radom u organizacijskim jedinicama ZIK d.o.o.

Na nacionalnom nivou CT je član grupe ovlaštenih tijela, odnosno nacionalne zrcalne grupe (National Mirror Group).

CERTIFICIRANJE PROIZVODA/ KONTROLE TVORNIČKE PROIZVODNJE

Kriteriji certifikacije, izmjena kriterija certifikacije

CT postupke certificiranja i održavanja certificiranja provodi prema zahtjevima:

- HRN EN ISO/IEC 17065:2013, Ocjenjivanje sukladnosti - Zahtjevi za tijela koja provode certifikaciju proizvoda, procesa i usluga (ISO/IEC 17065:2012)
- HRN EN ISO/IEC 17067:2013, Ocjenjivanje sukladnosti -- Osnove certifikacije proizvoda i smjernice za sheme certifikacije proizvoda (ISO/IEC 17067:2013; EN ISO/IEC 17067:2013)

Podnositelji zahtjeva i CT moraju uskladiti svoje sustave upravljanja s dokumentima s obaveznom primjenom: uredbe (EU), zakona, pravilnika, tehničkih propisa.

CT je obvezan pravodobno obavijestiti podnositelje zahtjeva o izmjenama certifikacijskih kriterija (npr. nove norme), i odrediti rok u kojem izmjene trebaju biti primijenjene, te nadzirati provedbu tih izmjena u sustavima upravljanja i postupcima podnositelja zahtjeva i proizvođača. Ako do isteka roka podnositelj zahtjeva i proizvođač ne provede i ne primijeni izmjene, valjanost certifikacije neće biti produžena. U takvim se slučajevima certifikacija privremeno suspendira ili povlači.

Prijenos certifikacije

Ukoliko proizvođač promijeni vlasnika, certifikacija može biti prenesena na novog vlasnika pod uvjetom da:

- novi vlasnik prihvati i potvrdi politiku kvalitete i sustav upravljanja
- imenovano/odobreno i ključno osoblje ostane isto
- postupci ostanu isti i
- relevantni prostor i oprema ostanu isti

Pri tome se ne mijenja plan provedbe nadzornih pregleda.

Nepristranost, neovisnost

CT osigurava svoju nepristranost i neovisnost u postupcima kroz

- Politiku kvalitete
- način donošenja odluka o certifikaciji
- ocjenjivanje.

Usluge CT dostupne su svim podnositeljima zahtjeva u području djelatnosti za koje ih CT provodi. Područje usluga navedeno je na www.zik.hr

Nepristranost i neovisnost se osigurava načinom ustrojstava, uključivanjem odbora za nepristranost koje imenuje Uprava ZIK d.o.o.

CT provodi ocjenjivanja s nepristranim i neovisnim ocjeniteljima. To se osigurava ostvarenjem politike i ciljeva kvalitete, upoznavanjem svih ocjenitelja sa zahtjevom nepristranosti i neovisnosti, potpisivanjem izjava o nepristranosti, neovisnosti, integritetu, nepostojanju sukoba interesa i drugim primjerenim načinima.

Nepristranost i neovisnost osigurana je Odlukom Uprave ZIK d.o.o.

Uprava CT i svi djelatnici uključeni u radnje certifikacije, dužni su trajno pratiti i analizirati rizike za nepristranost.

Ukoliko se uoči rizik za nepristranost, bilo da se temelji na vlasništvu, vodstvu, upravljanju, osoblju, zajedničkim resursima, financijama, ugovorima, marketingu (uključujući brandiranje), i plaćanje provizije za prodaju ili druge poticaje za upućivanje novih klijenata, i slično, Uprava CT mora biti s tim upoznata. Uprava CT će svaki uočeni potencijalni rizik nepristranosti proučiti, ocijeniti te poduzeti odgovarajuće radnje kako bi se rizik u potpunosti uklonio.

Povjerljivost

Povjerljive informacije dobivene tijekom postupka ocjenjivanja i provjere stalnosti svojstava, imenovane/odgovorne osobe ne smiju učiniti dostupnim trećim licima, bez pisane suglasnosti podnositelja zahtjeva/nositelja certifikata.

U slučaju kada postoji zakonska obveza objavljivanja takvih informacija zainteresirana strana bit će o tome obaviještena u pisanome obliku. Takav slučaj se odnosi na obavješćivanje resornog Ministarstva (npr. o dodijeljenim certifikatima, o povlačenju certifikata, kad je to primjereno).

Imenovane/odgovorne osobe CT-a obvezuju se na čuvanje povjerljivosti dokumenata i podataka korisnika usluga potpisivanjem ugovora o radu i potpisivanjem posebne izjave.

Odgovorne osobe i Uprava ZIK d.o.o.

Odgovorne osobe upoznatost s opsegom odgovornosti, povjerljivosti i nepristranosti, dokazuju potpisivanjem Izjave. Uprava ZIK d.o.o. izjavom se također opredijelila na nepristranost, neovisnost i povjerljivost.

Dokumentacija pojedinog postupka dostupna je samo imenovanim osobama, a pohranjena je na siguran način. Pristup prostorijama CT-a je nadziran a korisnicima usluga i posjetiteljima dopušten je boravak u prostorijama jedino u prisustvu stalnog zaposlenika.

Prihvatanje zahtjeva za certifikaciju

CT prihvaća zahtjev za ocjenjivanje i provjeru stalnosti svojstava svakog podnositelja zahtjeva, bilo da se radi o proizvođaču ili ovlaštenom zastupniku, a za područja svoje djelatnosti.

Zahtjev se podnosi za građevne proizvode/grupe proizvoda za koja podnositelj zahtjeva smatra da može dokazati sukladnost s usklađenom/neusklađenom tehničkom specifikacijom i zakonskim odredbama, a ispunjava se na određenom obrascu i ugovaranjem uređuje prije početka provođenja radnji ocjenjivanja i provjere stalnosti svojstava.

Mjesta ocjenjivanja

U početnom pregledu, stalnom nadzoru pored ocjenjivanja na mjestu proizvodnje, ocjenjivanja se mogu provesti i na drugim lokacijama, ako su to mjesta važna za područje ocjenjivanja i vrednovanja, npr. mjesta podugovaratelja laboratorija čije usluge koristi proizvođač. Za nadzorni pregled unaprijed se dogovaraju mjesta na kojima se provodi ocjenjivanje.

Jezik certificiranja

Službeni jezik u provedbi certifikacije je hrvatski jezik. Ako se ocjenjivanje provodi za proizvođače izvan RH za sporazumijevanje se u pravilu upotrebljava engleski jezik. Dokumenti se dodjeljuju i izdaju na hrvatskom jeziku, a za određene slučajeve daje se i prijevod na engleski i/ili koji drugi strani jezik, u skladu s ugovornom obvezom. Po potrebi u postupak se može uključiti prevoditelj ili drugi stručnjak koji će osigurati korektan prijevod. Ako je potrebno prevesti dio dokumentacije proizvođača podnositelj zahtjeva to mora osigurati, što je predmet ugovaranja.

Troškovi certifikacije

Troškove snosi podnositelj zahtjeva. Troškovi su određeni Cjenikom CT-a i ponudom, odnosno ugovorom.

Informacije

Podnositeljima zahtjeva i drugim zainteresiranim stranama, korisnicima usluga CT-a, dostupne su sve bitne informacije o radnjama ocjenjivanja i provjere stalnosti svojstava, a bitni dokumenti nalaze se na [www. zik.hr](http://www.zik.hr) .

POSTUPAK OCJENJIVANJA I PROVJERE STALNOSTI SVOJSTAVA

Upit

Proizvođač/ovlašteni zastupnik zainteresiran za ocjenjivanje i provjeru stalnosti treba se obratiti upitom u CT, u pisanom obliku (pošta, faks, e-mail), usmeno (telefon) ili posjetom. Upit u pisanom obliku treba sadržavati najmanje:

- opće podatke o proizvođaču (naziv, sjedište, telefon, faks, e-mail, ime i prezime osobe za kontakte)
- osnovne podatke o proizvodu i konačnoj namjeni proizvoda

Dokumenti za zahtjev

U roku 8 dana, nakon primitka upita, CT će dostaviti obrazac Zahtjev za ocjenjivanje i provjeru stalnosti svojstava

Informativni sastanak

Prije podnošenja zahtjeva, na zahtjev podnositelja zahtjeva, može se organizirati informativni sastanak: da se utvrdi može li se provesti ocjenjivanje i provjera stalnosti svojstava, može li se provesti CT, utvrdi područje ocjenjivanja i provjere stalnosti svojstava i upozna mogućeg podnositelja zahtjeva s kriterijima za provedbu radnji.

Zahtjev za certifikaciju

Zahtjev se podnosi na obrascu Zahtjev za ocjenjivanje i provjeru stalnosti svojstava koji se nalazi na www.zik.hr ili je dobiven u skladu s upitom.

Zahtjev podnosi proizvođač/ovlašteni zastupnik, kada može pružiti dokaze da ima dokumentiran, primijenjen i održavan sustav upravljanja proizvodnjom, tj. uspostavljenu kontrolu tvorničke proizvodnje, temeljenu na primjenjivoj normi i drugim dokumentima. Zahtjev prihvaća Voditelj CT.

Ako se radi o proširenju ocjenjivanja i provjere stalnosti svojstava na drugi građevni proizvod postupak zahtjeva treba ponoviti, na način kao za prvi proizvod ispunjavanjem obrasca Zahtjev za ocjenjivanje i provjeru stalnosti svojstava.

Ukoliko CT ne može prihvatiti zahtjev, ako je područje izvan područja njegove djelatnosti ili iz nekih drugih razloga, podnositelj zahtjeva će o tome biti obaviješten, a svi dokumenti vraćeni.

Zahtjev mora potpisati odgovorna osoba podnositelja zahtjeva, čime se, osim što potvrđuje istinitost iznesenih podataka, obvezuje poštivati zahtjeve za ocjenjivanje i provjeru stalnosti svojstava i dostaviti sve potrebne obavijesti za proizvod.

Dokumenti uz zahtjev

CT ocjenjuje valjanost i potpunost dokumenata, i u slučaju nepotpunosti zahtijeva dodatne podatke, dokumente i drugo. U slučaju da je bilo primjedbi na opseg, sadržaj i/ili valjanost dokumenata, te primjedbe moraju biti otklonjene.

Ocjenjivanje

Imenovanje ocjenitelja

Voditelj CT-a donosi odluku o imenovanju ocjenitelja.

Ocjenitelji su obvezni zadovoljiti zahtjeve nepristranosti, neovisnosti i čuvanja tajnosti povjerljivih dokumenata i podataka, do kojih će doći u postupku ocjenjivanja, što potvrđuju potpisom na odgovarajućoj izjavi.

Podnositelj zahtjeva ima pravo staviti obrazloženu primjedbu na imenovane ocjenitelje. CT primjedbu razmatra i ako je ocjeni opravdanom, imenuje drugog (druge) ocjenitelje. Ako je ocijeni neopravdanom, a podnositelj i dalje ustraje to se smatra žalbom i pokreće se postupak u skladu s Pravilima za rješavanje priziva i prigovora.

Ocjena dokumenata

Utvrdjuje se sukladnost dokumenata i zapisa sa zahtjevima odgovarajuće usklađene/neusklađene tehničke specifikacije, Uredbe (EU) br. 305/2011, Zakona o građevnim proizvodima, te svih relevantnih propisa i pravila za ocjenjivanje i provjeru stalnosti svojstava.

Predocjenjivanje

Na temelju ocjene dokumentacije može se zatražiti provedba predocjenjivanja na trošak podnositelja zahtjeva. Tijekom predocjenjivanja ocjenjuje se stvarna pripremljenost podnositelja zahtjeva za postupak ocjenjivanja i provjere stalnosti svojstava.

Ocjenjivanje kod proizvođača (početni pregled)

Ocjenjivanje kod proizvođača dio je postupka koji se provodi prema normi HRN EN ISO/IEC 17065:2013 i odgovarajućoj usklađenoj/neusklađenoj tehničkoj specifikaciji, poštujući zahtjeve norme HRN EN ISO 19011; *Upute za neovisnu ocjenu/audit sustava upravljanja kvalitetom i/ili okolišem*, a provodi se u tri faze:

- uvodni sastanak; utvrđuje se plan ocjenjivanja i konačno područje ocjenjivanja koje se nakon toga više ne smije mijenjati
- pregled i ocjenjivanje; podnositelj/proizvođač mora omogućiti ocjeniteljima uvid u sve relevantne dokumente, dužan je omogućiti pristup u sve prostorije povezane sa zatraženim područjem ocjenjivanja i provjere stalnosti svojstava, te kontakte s osobljem uključenim u postupke obuhvaćene ocjenjivanjem. Ako se utvrdi da je pripremljenost nedovoljna, odlukom ocjenitelja ocjenjivanje može prijeći u predocjenjivanje
- završni sastanak; ocjenitelj obavještava podnositelja zahtjeva o rezultatima provedenog ocjenjivanja, što uključuju utvrđene nesukladnosti, ako ih je bilo, te preporuke, ako je primjenjivo.

U okviru početnog pregleda, u određenim shemama, provodi se ocjenjivanje svojstava proizvoda na temelju ispitivanja (uključujući uzorkovanje), proračuna, tabličnih vrijednosti ili opisne dokumentacije proizvoda.

Ocjenjivanje se zaključuje završnim sastankom na kojem se usmeno prezentiraju nalazi ocjenjivanja, te uručuju zapisi o nesukladnostima ako su utvrđene. Podnositelj zahtjeva ima pravo uložiti prigovor CT-u na provođenje ocjenjivanja.

U slučaju da su tijekom ocjenjivanja utvrđene nesukladnosti, rok za njihovo otklanjanje se dogovara s podnositeljem zahtjeva, ali nije dulji od mjesec dana. U opravdanim slučajevima to se može produljiti, ali ne dulje od 3 mjeseca.

Odluka o dodjeli certifikacije

Prethodne aktivnosti

U dogovorenom roku podnositelj zahtjeva obavezan je obavijestiti CT o otklonjenim nesukladnostima i dostaviti dokaze da su provedene dogovorene popravne radnje. CT će utvrditi jesu li nesukladnosti otklonjene. Utvrđivanje učinkovitosti popravnih radnji može uključiti i dodatni posjet podnositelju zahtjeva, čije troškove mora nadoknaditi podnositelj.

Ukoliko se nesukladnost ne otkloni u roku od najviše 3 mjeseca, postupak se prekida i može se ponovo pokrenuti jedino podnošenjem novog zahtjeva. Novi zahtjev može se podnijeti nakon 3 mjeseca od dana prekida postupka.

Prijedlog ocjenitelja

Na temelju vrednovanja rezultata početnog pregleda, ocjenitelj sastavlja izvještaj o vrednovanju koji sadrži prijedlog voditelju CT-a o dodjeljivanju certifikata.

U prijedlogu su sljedeće mogućnosti:

- certifikacija se preporučuje u prijavljenom području
- certifikacija se preporučuje u suženom području
- certifikacija se ne preporučuje

Preispitivanje

Voditelj/zamjenik voditelja CT-a svojim potpisom na Izvještaju o vrednovanju, potvrđuje provođenje preispitivanja.

Preispitivanje provodi osoba koja nije bila uključena u proces vrednovanja. Voditelj/zamjenik voditelja CT-a mora imati pristup cijeloj dokumentaciji predmetnog postupka.

Odluka o dodjeli certifikata

Odluku o dodjeli certifikata donosi Voditelj/zamjenik voditelja CT-a na temelju pozitivnog Izvještaja o vrednovanju, te na temelju preispitivanja dokumentacije. U slučaju da ne postoje uvjeti za dodjelu, ili se pozitivna odluka odnosi samo na određene proizvode, CT obavještava podnositelja prijave. Na odluku se može uložiti prigovor.

Certifikat

Certifikat o stalnosti svojstava proizvoda (sustavi 1+,1) odnosi se na jedan proizvod ili porodicu istih proizvoda, a certifikat o sukladnosti kontrole tvorničke proizvodnje (sustav 2+) odnosi se usklađenost kontrole tvorničke proizvodnje s određenom normom. Certifikat potpisuje voditelj CT-a ili zamjenik.

Certifikat se dostavlja podnositelju zahtjeva nakon podmirenja svih troškova postupka. Certifikat ima neograničenu valjanost, a u skladu s odgovarajućom usklađenom/neusklađenom tehničkom specifikacijom za proizvod provode se daljnje radnje na temelju kojih se jednom godišnje, ili više puta godišnje, ocjenjuje njegova valjanost. O odluci, da postoje uvjeti za dodjelu ili suprotno, ili se pozitivna odluka odnosi samo na određene, a ne na sve proizvode, CT obavještava podnositelja zahtjeva. Na odluku se može uložiti prigovor.

Upotreba certifikata

Nositelj certifikata rabi dokument na način propisan Uredbom (EU) br. 305/2011 za usklađeno područje, odnosno Zakonom i Pravilnikom za neusklađeno područje.

Nositelj certifikata ne smije izdati dvosmislene izjave u svezi certifikata, i upotrebljavati certifikat za proizvode koji nisu obuhvaćeni certifikatom.

Nositelj certifikata može se pozivati na certifikat, uključujući navođenje u CE ili C oznaci, ako posjeduje valjani certifikat. Može navoditi certifikat i na promotivnom materijalu.

U slučaju suspendiranja ili povlačenja certifikata mora prestati rabiti sve dokumente i promotivne materijale koji se pozivaju na certifikaciju.

U slučaju nedopuštenog pozivanja na certifikat ili dvosmislene upotrebe dokumenata certifikacije ili oznaka, CT može zatražiti popravne radnje, suspendiranje ili povlačenje certifikata, objavu prekršaja ili, ako je potrebno, provođenje zakonskog postupka (spor).

Korisnici izvještaja mogu umnožavati izvještaje certifikacijskog tijela za proizvode ili certifikacijskog tijela za sukladnost kontrole tvorničke proizvodnje, te ispitnih laboratorija samo ako zatraže odobrenje.

Podnositelj zahtjeva na temelju dobivenog certifikata, izdaje Izjavu o svojstvima koja se ne povlači dok certifikat ima valjanost.

Nositelj certifikata na proizvod mora staviti odgovarajuću CE ili C oznaku prema zakonskim odredbama i odredbama odgovarajuće tehničke specifikacije.

Održavanje certifikata

Nositelj certifikata mora stalno i trajno provjeravati da se poštuju svi zahtjevi, u odnosu na odredbe Uredbe (EU) br. 305/2011, zakonske odredbe i obveze proizašle iz ugovora, te poduzimati potrebne radnje ovisno o utvrđenim nesukladnostima, zapažanjima ili prilikama za poboljšanjem.

Nositelj certifikata mora izvijestiti CT o svim promjenama u sustavu upravljanja kontrolom tvorničke proizvodnje, promjenama u proizvodnji, promjenama u organizaciji, promjenama vlasništva, o novim proizvodima i uslugama, mogućim promjenama mjesta proizvodnje, promjenama dobavljača i partnera, promjeni u korištenju sirovina, o ostalim velikim promjenama koje bi mogle utjecati na primjenu certifikata. U takvim slučajevima, ako želi zadržati certifikat može zahtijevati provođenje neplaniranog pregleda.

Nositelj certifikata mora stalno djelovati u skladu s ugovorom koji je sklopio.

Registar certifikata

CT vodi i održava registar izdanih certifikata, koji je dostupan na zahtjev. Minimalno sadrži ime i adresu proizvođača/podnositelja zahtjeva, osobu koja proizvod stavlja na tržište, naziv proizvoda i tehničku specifikaciju, broj certifikata, datum izdavanja, te status dokumenta.

Dokumentacija pohranjena u CT-u

Tijekom valjanosti certifikata, CT pohranjuje sve dokumente koji pripadaju certifikaciji. Podnositelj zahtjeva obvezan je dostavljati sve podatke o promjenama, te moguće prizive, prigovore kupaca, nalaze inspekcije i druge podatke važne za ocjenjivanje i provjeru stalnosti svojstava.

NADZOR

Opće odredbe

CT provodi nadzor nad kontrolom tvorničke proizvodnje s ciljem osiguravanja dokaza o stalnosti svojstva za proizvod. Uvjet za održavanje certifikata je trajno i potpuno zadovoljavanje certifikacijskih kriterija. Nadzor se provodi u razdoblju od dana izdavanja certifikata do dana isteka valjanosti.

Vrste nadzornih pregleda

CT provodi redovne nadzorne preglede, u skladu sa zahtjevom za kontinuiranim nadzorom i izvanredne nadzorne preglede.

Redovni nadzorni pregledi (kontinuirani nadzor)

Redovni nadzorni pregledi provode se u skladu sa certifikacijskim shemama.

Nadzor se provodi na isti način kao i početni pregled, osim ocjenjivanja svojstava proizvoda, i provodi ga imenovani ocjenitelj. O redovnom nadzornom pregledu CT obavještava nositelja certifikata najkasnije 2 tjedna prije planiranoga roka.

CT može zahtijevati dostavu odgovarajućih dokumenata i zapisa, koje će ocjenitelj koristiti u okviru pripreme za ocjenu kod proizvođača, ako to ocijeni potrebnim.

Nadzornim pregledom kod proizvođača, osim zahtjeva norme, mora se svaki put:

- ocijeniti djelotvornost provedbe popravnih radnji i/ili drugih radnji za otklanjanje nesukladnosti ustanovljenih tijekom prijašnjih ocjenjivanja i/ili nadzornih pregleda
- ocijeniti provedbu unutrašnjih audita
- provjeriti sastav i status osoba uključenog u provedbu certifikacije
- prema utvrđenom planu, ocijeniti provedbu postupaka za koje je certifikacija dodijeljena
- vertikalnim ocjenjivanjem provesti ocjenu svih aktivnosti kontrole tvorničke proizvodnje
- postupcima horizontalnog ocjenjivanja provesti sveobuhvatnu ocjenu kontrole tvorničke proizvodnje (npr. upravljanje dokumentima, program izobrazbe osoblja i sl.)
- ocijeniti stanje proizvodne, ispitne i/ili mjerne opreme u odnosu na umjerenost, kada je primjenjivo, sljedivost do nacionalnih ili međunarodnih etalona te sudjelovanje u programima međulaboratorijskih usporedbi i ispitivanja sposobnosti
- pregledati dokumente koji su izdani u svrhu stavljanja proizvoda na tržište (izjava o svojstvima, oznaka sukladnosti).

Izveštaj o redovnom nadzornom pregledu može sadržavati i preporuke o daljnjim aktivnostima (npr. rokovi za sljedeće nadzorne preglede, promjena područja, suspenzija, povlačenje). Izveštaj se dostavlja podnositelju zahtjeva najkasnije u roku od 14 dana nakon dostavljanja dokaza o uklanjanju nesukladnosti i zaprimanja rezultata ispitivanja slučajnih uzoraka. Podnositelj prijave ima pravo na izvještaj uložiti prigovor CT-u.

U slučaju da su tijekom nadzornog pregleda utvrđene nesukladnosti, rok za njihovo otklanjanje je 30 dana, uz mogućnost produljenja roka zbog opravdanog i dokumentiranog zahtjeva naručitelja.

U okviru nadzora, u određenim shemama, CT uzima i ispituje slučajne uzorke iz proizvodnje i vrednuje rezultate tih ispitivanja.

Izvanredni nadzorni pregledi

Izvanredni nadzorni pregled može se provesti se na temelju:

- priziva u pisanom obliku
- promjena koje mogu utjecati na zadovoljenje certifikacijskih zahtjeva (npr. promjene pravnoga statusa, upravljanja, promjene osoblja, promjena postupaka itd.)
- prijave za obnovu valjanosti certifikata s privremenim prekidom (suspenzijom)
- prijave za proširenje područja certifikacije.

Odluku o provedbi izvanrednog nadzora donosi voditelj CT-a.

Ukoliko se utvrdi utemeljenost priziva/prigovora trošak nadzora snosit će nositelj certifikata, u protivnome onaj koji je dao priziv/prigovor. U svim ostalim slučajevima trošak snosi nositelj certifikata.

Donošenje odluke o prestanku valjanosti certifikata

Voditelj CT-a donosi odluku i dostavlja obavijest nositelju certifikata u slučaju prestanka valjanosti. Na odluku se može uložiti prigovor.

UPRAVLJANJE CERTIFIKATOM

Certifikat ima valjanost do opoziva.

Ponovno certificiranje

Ponovno certificiranje provodi se kao što se provodi prva certifikacija.

Ponovna certifikacija može biti nakon trajnog ukidanja certifikata ili velikog proširenja opsega ocjenjivanja i provjere stalnosti svojstva.

Odluka o ponovnoj certifikaciji donosi se na isti način kao kod donošenja prve odluke o certifikaciji.

Proširenje područja ocjenjivanja i provjere stalnosti svojstava

Proširenje područja podnosi se na obrascu Zahtjev za ocjenjivanje i provjeru stalnosti svojstava. Zahtjev za proširenje može se predati CT-u bilo kada, ali preporuča se da se provede u okviru redovnog nadzornog pregleda.

Zahtjev se neće prihvatiti ukoliko nisu uklonjene ranije utvrđene nesukladnosti ili nisu izvršene obveze prema CT-u. Proširenje područja ne utječe na rok valjanosti certifikata.

Preporuku o proširenju certifikacije donosi ocjenitelj, na temelju pregleda i ocjene dokumenata provedenoga postupka. Odluku o proširenju donosi voditelj CT. Na odluku podnositelj zahtjeva može uložiti žalbu.

OBVEZE

Obveze nositelja certifikata

Nositelj certifikata mora stalno i trajno zadovoljavati certifikacijske kriterije i u svemu postupati sukladno propisanim pravilima, Uredbom (EU) 305/2011 i/ili važećem zakonodavstvu RH. Zahtijeva se:

- da naručitelj uvijek ispunjava zahtjeve koji se odnose na certifikaciju, uključujući provedbu odgovarajućih promjena kada ga CT obavijesti o istima
- ako se certifikacija primjenjuje na proizvodnju u tijeku, da certificirani proizvod nastavi ispunjavati zahtjeve koji se odnose na proizvode
- da naručitelj organizira sve potrebno za:
 - izvršenje vrednovanja i nadzora (ako se tako zahtijeva), uključujući odredbu za pregled dokumentacije i zapisa, te pristup bitnoj opremi, lokacijama, područjima, osoblju i podizvođačima naručitelja
- istraživanje prigovora
- sudjelovanje promatrača, ako je potrebno
- da naručitelj podnosi zahtjeve koji se odnose na certifikaciju sukladne području certifikacije
- da naručitelj ne koristi certifikaciju svojih proizvoda na takav način da naštetu ugledu CT-a i ne daje nikakve izjave o certifikaciji proizvoda za koje bi CT mogao smatrati da navode na pogrešno mišljenje ili su neovlaštene;

- da nakon suspenzije ili povlačenja, naručitelj prestane s upotrebom svakog oglasnog materijala koji sadrži bilo kakva upućivanja na iste i poduzme sve druge zahtijevane mjere;
- ako naručitelj dostavlja preslike certifikacijskih dokumenata drugima, dokumenti moraju biti preslikani u potpunosti
- da pri upućivanju na certifikaciju proizvoda u sredstvima komunikacije kao što su dokumenti, brošure ili oglašavanje, naručitelj ispunjava sve zahtjeve certifikacijskog tijela
- naručitelj ispunjava bilo kakve zahtjeve koji mogu biti propisani u certifikacijskoj shemi koji se odnose na upotrebu oznaka sukladnosti, ili podatke koji se odnose na proizvod;
- naručitelj vodi zapise prigovora o kojima je obaviješten, a koji se odnose na sukladnost sa zahtjevima koji se odnose na certifikaciju i na zahtjev daje zapise na uvid CT-u i poduzima odgovarajuće korake u pogledu takvih prigovora i bilo kakvih nedostataka ustanovljenih u proizvodima koji utječu na sukladnost sa zahtjevima koji se odnose na certifikaciju
- dokumentira poduzete radnje

Naručitelj obavještava CT, bez odgode, o promjenama koje mogu utjecati na njegovu sposobnost da ostvari sukladnost sa zahtjevima koji se odnose na certifikaciju;

NAPOMENA Primjeri promjena mogu uključivati sljedeće:

- pravni, trgovački, organizacijski status ili vlasništvo
- organizaciju i upravljanje (npr. ključno rukovodeće osoblje, osoblje koje donosi odluke ili tehničko osoblje)
- izmjene proizvoda ili proizvodne metode
- adrese za kontakt i proizvodne lokacije
- veće promjene sustava upravljanja kvalitetom

Pozivanje na status nositelja certifikata

CT ne predviđa korištenje svog loga na dokumentaciji/proizvodima nositelja certifikata.

Obveze CT-a

CT se obvezuje da će u provedbi certifikacije osigurati:

- provedbu svih postupaka sukladno utvrđenim pravilima
- ograničenje ocjeniteljske aktivnosti na ocjenu razine sukladnosti s kriterijima certifikacije
- neovisnost i nepristranost osoba koje sudjeluju u certifikaciji
- povjerljivost dokumenata i informacija prikupljenih tijekom certifikacije
 - javno dostupne informacije o statusu certifikata/potvrda i njihovo redovno ažuriranje
 - informacije o sljedivosti rezultata u odnosu na područje certifikacije
 - pravodobne obavijesti o svim promjenama kriterija certifikacije
 - informacije o međunarodnoj suradnji u koju je CT uključen

Suspenzija ili povlačenje akreditacije CT-a

U slučaju suspendiranja akreditacije CT-a u dijelu ili u cijelosti, ili u slučaju povlačenja akreditacije, CT će odmah prestati koristiti akreditacijski simbol ili se tekstualno pozivati na status akreditiranog tijela, uključujući i web stranicu, u dijelu aktivnosti za koje je akreditacija suspendirana ili povučena.

CT će svoje klijente o novonastaloj situaciji obavijestiti pismenim putem. U obavijesti će biti objašnjen status dokumenata izdanih za vrijeme važenja akreditacije. Tijekom perioda u kojem akreditacija ne važi neće se izdavati novi dokumenti.

Ukoliko CT prestane s radom, svi klijenti biti će upoznati s tim putem obavijesti na www.zik.hr.

SUSPENZIJA CERTIFIKATA

Dragovoljna suspenzija

Nositelj certifikata može zahtijevati privremenu obustavu valjanosti certifikacije, za cijelo ili dio područja certifikacije. Trajanje suspenzije je najviše 6 mjeseci. Ako se do tog roka ne steknu uvjeti za prekid suspenzije, certifikacija će biti povučena u dijelu za koji je suspenzija zahtijevana. Suspenzija se može prekinuti jedino nakon provedenog ocjenjivanja.

Prisilna suspenzija

Kada se utvrde bitne nesukladnosti, tijekom redovnog ili izvanrednog nadzora, ili kojeg drugog postupka, one mogu uvjetovati suspenziju u dijelu ili u cijelosti. Prisilna suspenzija traje najviše 6 mjeseci, a može se ukinuti jedino nakon provedenog postupka ocjenjivanja. Ako se u roku ne steknu uvjeti za ukidanje suspenzije, područje certifikacije može se suziti u dijelu suspenzije ili certifikacija može biti povučena, ako se suspenzija odnosila na cijelo područje. Vrijeme trajanja suspenzije ne utječe na rok valjanosti certifikata/potvrde.

PRESTANAK VALJANOSTI CERTIFIKATA

U slučaju povlačenja nositelj mora obvezno vratiti CT-u ranije dobivene certifikate. Odlukom o povlačenju određuje se i datum povlačenja.

Zahtjev za povlačenje certifikacije

Nositelj certifikata može zahtijevati povlačenje certifikata i o tome u pisanom obliku obavijestiti CT.

Povlačenje certifikacije

Kad se tijekom nadzora, redovnog ili izvanrednog ili drugog postupka, utvrde bitne nesukladnosti one mogu uvjetovati povlačenje certifikacije. Nositelj certifikata može ponovno steći status certifikacije podnošenjem novog zahtjeva i provedbom novog postupka certifikacije. Novi zahtjev se može podnijeti, ali ne prije isteka 6 mjeseci od dana povlačenja certifikacije.

PRIZIVI, PRIGOVORI I SPOROVI

Prizivi

Priziv je zahtjev nositelja certifikata za preispitivanje nepovoljne odluke CT, a odnosi se na njegov željeni certifikacijski status.

Prigovori

Prigovor je izraz nezadovoljstva pravne osobe ili osobe s aktivnostima i postupcima CT-a i nositelja certifikata. CT ocjenjuje važnost prigovora, a u slučaju opravdanosti poduzima odgovarajuće radnje. O rezultatima rješenja prigovora obavještava podnositelja u pisanome obliku. O svim prigovorima i poduzetim mjerama vode se zapisi.

Za prigovor koji nije dan u pisanome obliku ili potječe iz neidentificiranog izvora CT postupa kako procijeni prikladnim.

Ukoliko do žalbe ipak dođe ona se bez odugovlačenja rješava. O rezultatima postupka rješavanja žalbe CT podnositelja žalbe obavještava u pisanom obliku.

CT potvrđuje pošiljatelju primitak službenog prigovora ili priziva.

Sporovi

Odnose se na područja koja nisu obuhvaćena prizivima/prigovorima i uključuju sud u rješavanje.